

11258
GK 33

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/2012-610.01-629/4206/9252
Konu : Yazılı soru önergesi

05 / 03 / 2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 22/10/2012 tarihli ve A.01.0.KKB. 0.10.00.00-90027 sayılı yazı,

İlgi yazınız ekinde alınan, Adana Milletvekili Murat Bozlak tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/11258 Esas Nolu soru önergesine ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap örneği iki nüsha halinde ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Sadullah ERGİN
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı (2 adet)

11258
66 33

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/2012-610.01-629/4205/9251

Konu : Yazılı soru önergesi

05 / 03 / 2013

Sayın Murat BOZLAK
Adana Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/11258 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

A) 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun;

1- "Gözaltı" kenar başlıklı 91. maddesinde;

"Yukarıdaki maddeye göre yakalanan kişi, Cumhuriyet Savcılığınca bırakılmazsa, soruşturmanın tamamlanması için gözaltına alınmasına karar verilebilir. Gözaltı süresi, yakalama yerine en yakın hâkim veya mahkemeye gönderilmesi için zorunlu süre hariç, yakalama anından itibaren yirmidört saati geçemez. Yakalama yerine en yakın hâkim veya mahkemeye gönderilme için zorunlu süre oniki saatten fazla olamaz.

Gözaltına alma, bu tedbirin soruşturma yönünden zorunlu olmasına ve kişinin bir suçu işlediğini düşündürebilecek emarelerin varlığına bağlıdır.

Toplu olarak işlenen suçlarda, delillerin toplanmasındaki güçlük veya şüpheli sayısının çokluğu nedeniyle; Cumhuriyet savcısı gözaltı süresinin, her defasında bir günü geçmemek üzere, üç gün süreyle uzatılmasına yazılı olarak emir verebilir. Gözaltı süresinin uzatılması emri gözaltına alınana derhâl tebliğ edilir.

Yakalama işlemine, gözaltına alma ve gözaltı süresinin uzatılmasına ilişkin Cumhuriyet savcısının yazılı emrine karşı, yakalanan kişi, müdafii veya kanunî temsilcisi, eşi ya da birinci veya ikinci derecede kan hısımlı, hemen serbest bırakılmayı sağlamak için sulh ceza hâkimine başvurabilir. Sulh ceza hâkimi incelemeyi evrak üzerinde yaparak derhâl ve nihayet yirmidört saat dolmadan başvuruyu sonuçlandırır. Yakalamanın veya gözaltına alma veya gözaltı süresini uzatmanın yerinde olduğu kanısına varılırsa başvuru reddedilir ya da yakalananın derhâl soruşturma evrakı ile Cumhuriyet Savcılığında hazır bulundurulmasına karar verilir.

Gözaltı süresinin dolması veya sulh ceza hâkiminin kararı üzerine serbest bırakılan kişi hakkında yakalamaya neden olan fiille ilgili yeni ve yeterli delil elde edilmedikçe ve Cumhuriyet savcısının kararı olmadıkça bir daha aynı nedenle yakalama işlemi uygulanamaz.

Gözaltına alınan kişi bırakılmazsa, en geç bu süreler sonunda sulh ceza hâkimi önüne çıkarılıp sorguya çekilir. Sorguda müdafii de hazır bulunur.";

2- "Yakalanan veya gözaltına alınanın durumunun yakınlarına bildirilmesi" kenar başlıklı 95. maddesinin birinci fıkrasında;

"Şüpheli veya sanık yakalandığında, gözaltına alındığında veya gözaltı süresi uzatıldığında, Cumhuriyet savcısının emriyle bir yakınına veya belirlediği bir kişiye gecikmeksizin haber verilir.";

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

3- "Müdafî ile görüşme" kenar başlıklı 154. maddesinde;

"Şüpheli veya sanık, vekâletname aranmaksızın müdafî ile her zaman ve konuşulanları başkalarının duyamayacağı bir ortamda görüşebilir. Bu kişilerin müdafî ile yazışmaları denetime tâbi tutulamaz.";

B) 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 10. maddesinin üçüncü fıkrasının (ç), (d) ve (e) bentlerinde;

"ç) Ceza Muhakemesi Kanununun 91 inci maddesinin birinci fıkrasındaki yirmidört saat olan gözaltı süresi kırksekiz saat olarak uygulanır.

d) Soruşturmanın amacı tehlikeye düşebilecek ise yakalanan veya gözaltına alınan veya gözaltı süresi uzatılan kişinin durumu hakkında Cumhuriyet savcısının emriyle sadece bir yakınına bilgi verilir.

e) Gözaltındaki şüphelinin müdafî ile görüşme hakkı, Cumhuriyet savcısının istemi üzerine, hâkim kararıyla yirmidört saat süre ile kısıtlanabilir; bu zaman zarfında ifade alınamaz.";

C) Yakalama, Gözaltına Alma ve İfade Alma Yönetmeliğinin "Tanımlar" kenar başlıklı 4. maddesinin altıncı fıkrasında, "Gözaltına alma: Kanunun verdiği yetkiye göre, yakalanan kişinin hakkındaki işlemlerin tamamlanması amacıyla, yetkili hâkim önüne çıkarılmasına veya serbest bırakılmasına kadar kanunî süre içinde sağlığına zarar vermeyecek şekilde özgürlüğünün geçici olarak kısıtlanıp alıkonulmasını,"

Hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

Bahsi geçen hükümler çerçevesinde, şüpheliyi gözaltına alma yetkisi münhasıran Cumhuriyet savcına ait olup, gözaltındaki kişiyle görüşme hakkı da yasayla yalnızca müdafîye tanınmıştır.

Soru önermesine konu edilen hususla ilgili olarak, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun mülga 250 ve 251. maddelerinde ve 6352 sayılı Kanunla değişik 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununda herhangi bir düzenleme bulunmamaktadır.

Suç isnatlarına dayalı olarak yürütülen soruşturmalarda, gözaltı işlemleri de dahil olmak üzere tüm soruşturma işlemlerinde yetki ve sorumluluk Cumhuriyet savcılarına ait olup, Bakanlığımız veya herhangi bir makam, organ, merci veya kişi tarafından müdahalede bulunulması söz konusu olamaz.

Bilgilerinize sunulur.

Sadullah ERGİN
Bakan